

Artimi-tolimi: Vilnius, Ryga, Talinas

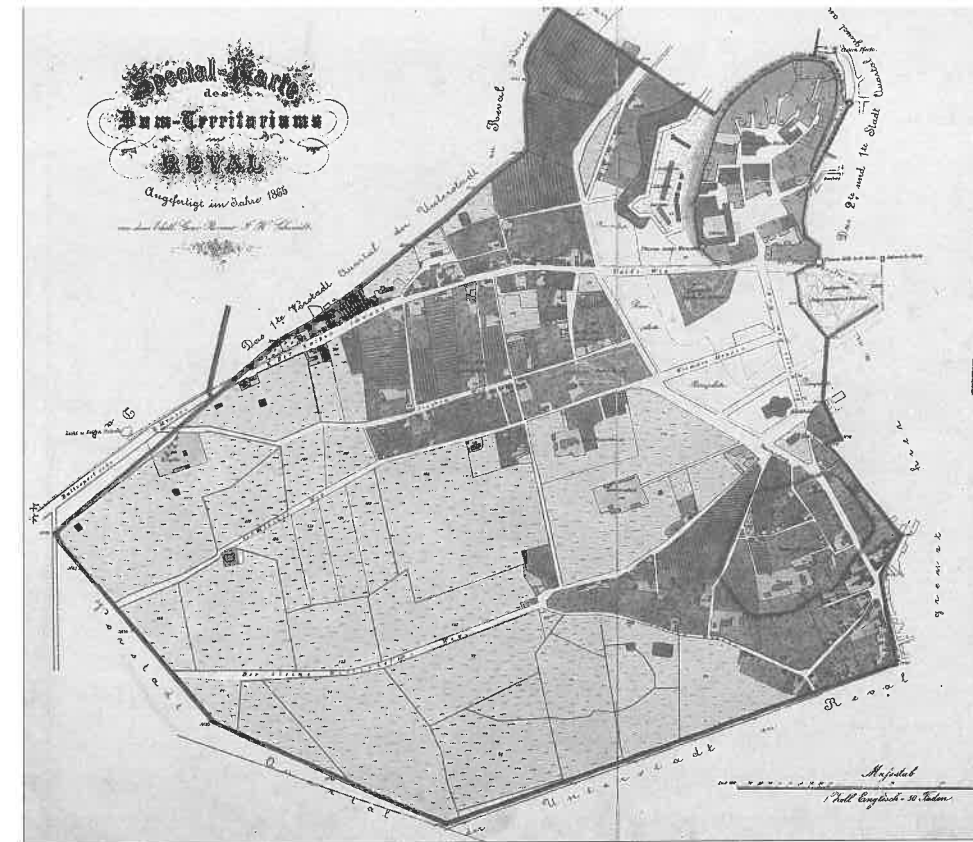
ANTANAS GAILIUS

Thomo Manno kultūros centro kuratoriumo pirmininkas

Tęsdami „Kultūros kraštovaizdžių“ ciklą, šiemet nusprendėme pakviesti festivalio lankytojus į tris Baltijos kraštų sostines. Paskutiniajame praėjusio šimtmečio dešimtmetyje tie trys vardai – Vilnius, Ryga, Talinas – dažnai buvo tariami vienu atsikvėpimu, nors mes patys, šių kraštų gyventojai, gerai supratome, kad viename daikte mus laiko veikiau tik bendra paskutiniojo šimtmečio lemtis. Turbūt ir natūralu, kad šiandien sąvoka „Baltijos kraštai“ vis dažniau keičiama tikslensiu nusakymu – Estija, Latvija ir Lietuva.

Mat kiekvieną tų kraštų ir jų sostinių veikė ir veikia skirtingos traukos jėgos. Lietuva, pavyzdžiui, vienintelė iš trijų šalių, savąjį valstybingumą turėjusi jau vėlyvaisiais Viduramžiais. Kelių šimtmečių bendra valstybė su Lenkija, bendra katalikiška Lietuvos ir Lenkijos tradicija neabejotinai turėjo ir tebeturi įtakos Lietuvos kultūros kraštovaizdžiui. Latviją ir Estiją sieja vokiečių kultūros įtaka ir protestantizmas. Bet, aišku, tebetveria ir dar viena jungtis – etninė lietuvių ir latvių giminystė. O Estija, savo ruožtu, linkusi vis dažniau žvalgytis anapus Baltijos, į jai giminingą Suomiją.

O vis dėlto – kaip šiandien atrodo tie trys miestai, kuriuos pasirinkome šių metų festivalio tema? Kai kalbame apie sostines, aišku, nejučia kalbame ir apie kraštus. Ar tebetveria dar vis dažnai deklaruojama Baltijos šalių vienybė, ar ją veikiau keičia konkurencinė kova dėl įtakos Europos sąjungoje?

Tallinn

Kas liko tuose miestuose iš jų daugiaklodžio istorinio paveldo, kuo jie šiandien gyvi?

Susėskime ir pasikalbėkime apie visa tai, kaip broliai ir giminės. Po šiaudiniu Thomo Manno namelio stogu, patį vidurvasarį, atitolelę nuo kasdienių darbų ir skubos.